

Utbudet av avelsrelaterade kurser och utbildningar i Sverige är sammanställt i en gemensam struktur för att kunna göra en någorlunda jämförelse. Under vissa punkter saknas uppgifter, men sammanställningen ska ses som ett levande dokument med möjlighet till uppdatering. Det sker ingen värdering av utbildningsnivån.

Rubrikerna är: kurs/utbildningsbeskrivning, mål/syfte, målgrupp, förkunskapskrav, kurs/utbildningslängd, kostnad, arrangör, kursen/utbildningen ges, hur ofta kursen/utbildningen ges, litteratur, kurs/utbildningsbevis:

Arrangörer är: Svenska Hästavelsförbundet, Avelsföreningen Svenska Varmblodiga Travhästen, Svenska Islandshästförbundet, Sveriges Lantbruksuniversitet, Kvalificerad Yrkesutbildning, Naturbruksgymnasier, Länsstyrelse.

Juridik och genetik

<http://www.svehast.se/sh/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Kursen Hästavel är uppdelad i två avsnitt juridik och genetik och tar upp frågor som vem gör vad, grundläggande begrepp och vad som ingår i ett avelsprogram och hur det utformas. Kursen baseras på intervjuer och frågeställningar.

Mål/syfte:

Den svenska staten har i nästan helt tagit sin hand från avelsarbetet och ansvaret ligger idag enbart på hästnäringen. För att avelsarbetet med den svenska hästen ska kunna vara konkurrenskraftigt behövs gedigna kunskaper.

Målgrupp:

Domare och beslutsfattare i medlemsföreningar inom Svenska Hästavelsförbundet. Eller andra till exempel veterinärer eller på annat sätt är funktionärer i avelssammanhang i Sverige.

Förkunskapskrav:

Kurs/utbildningslängd:

Beroende på egna grundkunskaper, ca 10-20 timmar eget arbete.

Kostnad:

Ingen

Arrangör:

Svenska Hästavelsförbundet

Kursen/utbildningen ges:

Internet, <http://www.svehast.se/sh/>

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Kontinuerligt

Litteratur:**Kurs/utbildningsbevis:**

Kursen avslutas med ett självtest och kursutvärdering

ASVT Avelskurs

www.asvt.se

Kurs/utbildningsbeskrivning:

ASVT har utarbetat en avelskurs som förutom avelslära innehåller delar om utfodring, beteende mm. Kursen finns i pärmformat som går att uppdatera.

Mål/syfte:

Efter avslutad kurs ska deltagarna kunna grundläggande avelslära, avelsplan, avelsstrategier, blodslinjer, att välja hingst eller sto, reproduktion.

Målgrupp:**Förkunskapskrav:****Kurs/utbildningslängd:**

Två dagar

Kostnad:**Arrangör:**

Avelsföreningen Svenska Varmblodiga Travhästen

Kursen/utbildningen ges:

Kursen har hållits på ca tio platser i landet.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:**Litteratur:**

Kursmaterialet är sammanställt från olika källor i pärmformat. Litteraturlista finns gällande grundläggande avelslära, avelsplan, avelsstrategier, blodslinjer, att välja hingst eller sto, reproduktion.

Kurs/utbildningsbevis:

Svenska Islandshästförbundet

<http://www.icelandichorse.se/>

Grundkurs avel

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Grundkurs i hästavel med speciell inriktning på islandshästar.

Mål/syfte:

Målsättningen är att ge deltagarna en inblick i arbetsmetoderna i modern hästavel, med särskild inriktning på islandshästar, samt hur den är reglerad och organiserad nationellt och internationellt.

Målgrupp:

Avelsintresserade inom SIF.

Förkunskapskrav:

Inga förkunskapskrav

Kurs/utbildningslängd:

Studiecirkel eller helgkurs

Kostnad:

Arrangör:

Lokalförening i SIF.

Kursen/utbildningen ges:

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur

Ett omfattande kompendium/häfte speciellt framtaget till respektive kurs. Distribueras via SIF.

Litteratur som hänvisas till i häftena är:

Reglementen för avel, rasvisa bestämmelser, Plan och riktlinjer, FIZO (internationellt avelsreglemente från FEIF), Studhorse judging and studshows (Búnadarfélag Íslands)

Magnusson, Lars-Erik, Hästens exteriör, prestation och hållbarhet

Furugren, Bo, Hästens färger

Lennartsson, Lena, Gångartsskolan, endast på nätet, www.landsbergaislandshastar.se

Vid kurser använder man också de DVD-filmer som tagits fram från VM för islandshästar samt Landsmót på Island.

Kurs/utbildningsbevis:

Kurserna är i vissa fall också obligatoriska delmoment i en större yrkestitel enligt utbildningstråden. Islandshästeleverna vid Strömsholm (ettårig instruktörsutbildning) och Wången (profil islandshäst inom travgymnasiet) har också avelskurserna i sin utbildning.

Fortsättningskurs I avel

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Kurs i islandshästavel med speciell inriktning på exteriör.

Mål/syfte:

Efter genomgången kurs skall deltagaren vara insatt i hästens anatomi och fysiologi, vara väl insatt i gällande lagstiftning, förordningar, föreskrifter samt SH:s och SIF:s avelsreglementen och FEIF:s rasstandard. Deltagarna erhåller teoretiskt och praktiskt kunskaper i mätning, färg- och teckenbestämning av häst samt i grundläggande terminologi och metodik för exteriörbedömning.

Målgrupp:

Avelsintresserade inom SIF.

Förkunskapskrav:

Grundkurs

Kurs/utbildningslängd:

Två dagar, ca 16-20 lektionstimmar med teoretiska och praktiska övningar.

Kostnad:

Arrangör:

Lokalförening i SIF.

Kursen/utbildningen ges:

Kursen ges på hästgård med islandshästar, där utbudet av hästar är stort.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur

Ett omfattande kompendium/häfte speciellt framtaget till respektive kurs. Distribueras via SIF.

Litteratur som hänvisas till i häftena är:

Reglementen för avel, rasvisa bestämmelser, Plan och riktlinjer, FIZO (internationellt avelsreglemente från FEIF), Studhorse judging and studshows (Búnadarfélag Íslands)

Magnusson, Lars-Erik, Hästens exteriör, prestation och hållbarhet

Furugren, Bo, Hästens färger

Lennartsson, Lena, Gångartsskolan, endast på nätet, www.landsbergaislandshastar.se

Vid kurser använder man också de DVD-filmer som tagits fram från VM för islandshästar samt Landsmót på Island.

Kurs/utbildningsbevis:

Kurserna är i vissa fall också obligatoriska delmoment i en större yrkestitel enligt utbildningstråden. Islandshästeleverna vid Strömsholm (ettårig instruktörsutbildning) och Wången (profil islandshäst inom travgymnasiet) har också avelskurserna i sin utbildning.

Fortsättningskurs II avel

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Kurs i islandshästavel med speciell inriktning på ridegenskaper.

Mål/syfte:

Målsättning: efter genomgången kurs skall eleven vara väl insatt i hur en totalbedömning av islandshäst går till, ha praktiserat mätning och bedömning av gångarter. Eleven ska förstå sambandet mellan exteriör och gångarter samt känna till skillnaden mellan avels- och tävlingsbedömning.

Målgrupp:

Avelsintresserade som vill fördjupa sina kunskaper i bedömning av islandshäst..

Förkunskapskrav:

Grundkurs

Kurs/utbildningslängd:

Två dagar, ca 16 lektionstimmar med teoretiska och praktiska övningar.

Kostnad:

Arrangör:

Lokalförening i SIF.

Kursen/utbildningen ges:

Kursen ges på hästgård med islandshästar, där utbudet av hästar är stort. Både 4- och 5-gångare, med gångarter som täcker hela skalan. På kursplatsen skall det finnas goda möjligheter att visa hästar ridna. Minst 8 hästar.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur

Ett omfattande kompendium/häfte speciellt framtaget till respektive kurs. Distribueras via SIF.

Litteratur som hänvisas till i häftena är:

Reglementen för avel, rasvisa bestämmelser, Plan och riktlinjer, FIZO (internationellt avelsreglemente från FEIF), Studhorse judging and studshows (Búnadarfélag Íslands)

Magnusson, Lars-Erik, Hästens exteriör, prestation och hållbarhet

Furugren, Bo, Hästens färger

Lennartsson, Lena, Gångartsskolan, endast på nätet, www.landsbergaislandshastar.se

Vid kurser använder man också de DVD-filmer som tagits fram från VM för islandshästar samt Landsmót på Island.

Kurs/utbildningsbevis:

Kurserna är i vissa fall också obligatoriska delmoment i en större yrkestitel enligt utbildningstråden. Islandshästeleverna vid Strömsholm (ettårig instruktörsutbildning) och Wången (profil islandshäst inom travgymnasiet) har också avelskurserna i sin utbildning.

Från hingstval till avvänjning

<http://www.hipp.slu.se>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Hippologenheten anordnar årligen fortbildningskurser för yrkesverksamma inom hästnäringen. Föreläsare på dessa kurser är såväl forskare som professionellt yrkesverksamma inom respektive bransch. Fortbildningskursen "Från hingstval till avvänjning" hanterar följande ämnen:

Träff 1: avelsprogram och avelstermer, BLUP, avelsframsteg, hingstval, genetiska defekter, avelsarbete för olika raser, internationell avel.

Träff 2: hästens naturliga dygnsrytm, näringsbehov, olika fodertyper, bete, parasiter, fölets utveckling och avvänjning, smittspridning, id-kontroll, hästens färger.

Träff 3: reproduktionsfysiologi, reproduktionsmetoder, spermasamling, ultraljud, brunstkontroll, betäckning, fölning, smittspridning

Träff 4: stallsystem för uppfödning, hästens temperament, clinic, paneldiskussion.

Exempel på medverkande: Göran Dalin, Görel Nyman, Margareta Rundgren, Jan Philipsson, Emma Thorén Hellsten, Cecilia Müller, Susanne Gielen, Henrik Ankarcrona. Kursansvarig är Elisabeth Olsson.

Mål/syfte:

- Att ge kunskap och förståelse för svenskt hästavelarbete.
- Att skapa förståelse för hästens reproduktion och naturliga beteende.
- Att ge kunskap om utfodring till ston och unghästar.
- Att skapa en helhetsbild och förståelse för fölstoet och fölet från betäckning till avvänjning.

Målgrupp:

Kursen riktar sig till personer verksamma inom hästnäringen så som t ex uppfödare, hippologer, häst-, rid- och körlärare på naturbruksgymnasier, anställda på ridskolor och ridklubbar, rådgivare, tränare, domare m.fl.

Förkunskapskrav:

Kurs/utbildningslängd:

Kursen är uppdelad på fyra tillfällen under två dagar under hösten 2008 och våren 2009.

Kostnad:

6000 kr (exkl. moms), vilket inkluderar föreläsningar, visst material samt lunch och fika. Kvällsaktiviteter, middagar, resor och logi bekostas av deltagaren själv. Anmälan är bindande pga. planerings- och administrationskostnader. Antalet platser är begränsat!

Arrangör:

Hippologenheten, Box 7046, 750 07 Uppsala

Kursen/utbildningen ges:

Oktober – mars 2008/2009

Tvådagarsträffarna är förlagda 23-24/10, 26-27/11 och 27-28/1 på SLU Ultuna och den avslutande träffen 24-25/3 på Flyinge. Preliminära tidsramar för träffarna är 10.00-18.00 dag 1 och 09.00-17.00 dag 2. Tiderna kommer att anpassas efter resmöjligheter beroende på plats.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:**Litteratur:****Kurs/utbildningsbevis:**

Intyg på genomförd kurs

Hästhållning i lantbruket - utfodring, avel, inhysning och produktion, 7,5 hp

<http://www.slu.se/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

I kursen BI0798 "Hästhållning i lantbruket - utfodring, avel, inhysning och produktion", SLU, behandlas:

- djur- och näringsfysiologi med inriktning på häst
- fodermedelskänedom och foderstyrning
- hästens näringsbehov
- upprättande av foderstater för olika hästkategorier
- hästens krav på närmiljö och hållande
- planering av hästanläggning
- företagande och produktion av häst och hästrelaterade varor och tjänster som lantbruksnäring

Mål/syfte:

Syftet med kursen är att den studerande ska få kännedom om utfodring av häst på ett biologiskt och ekonomiskt riktigt sätt samt förstå förutsättningar för hästhållning och anläggningar vid produktion av häst och varor och tjänster till hästsektorn från lantbruket.

Studenten ska efter genomgången kurs kunna:

- beskriva och förklara djur- och näringsfysiologi med inriktning på häst,
- beskriva och förklara fodermedel, näringsbehov och foderstyrning för hästar,
- beskriva och förklara hästens krav på närmiljö och hållande,
- relatera företagande till produktion av häst och hästrelaterade varor och tjänster som lantbruksnäring.

Målgrupp:**Förkunskapskrav:**

Grundläggande behörighet samt särskild behörighet Biologi A (gymnasiekurs). Grund AB.

Kurs/utbildningslängd:

Kursen genomförs på distans med tre heldagar med föreläsningar, seminarier och studiebesök. En inledande träff sker på Alnarp, de andra träffarna sker efter halva kurstiden och i slutet av

kursen. Kursen genomförs efter en fast plan där moment för moment går igenom, behandlas och rapporteras in till kursledningen. Föreläsningar och studiebesök ca 24 tim, eget arbete ca 176 tim, totalt 200 timmar 50 %, blandat: dag/kväll/veckoslut.

Kostnad:

Arrangör:

SLU [Lantbrukets byggnadsteknik och djurhållning](#)

040-41 52 19 , Fax: 040-46 42 41

anders.herlin@ltj.slu.se

Kursen/utbildningen ges:

Kursen gavs senast 14 februari - 23 april 2008 i Alnarp.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur:

Kurs/utbildningsbevis:

Godkänd tentamen, inlämningsuppgifter och projektarbete, samt aktivt deltagande i obligatoriska moment ger 7,5 hp.

Hästavel och stuteri, grundkurs, 5hp

<http://www.slu.se/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Kursen HO0025 Hästavel och stuteri, grundkurs, ges i Hipplogprogrammet - galoppsport, Hipplogprogrammet - stallchef och Hipplogprogrammet – travsport, SLU.

Den teoretiska delen av avelsverksamheten beaktas genom studier i egenskapers variation, arvbarhet, fenotypiska och genetiska samband. Vidare belyser kursen kvalitativt och kvantitativt nedärvda egenskaper samt ärftliga sjukdomar och defekter. De i avelsarbetet viktiga komponenterna selektion, avelsframsteg, avelsmål, avelsprogram och metoder för avelsvärdering studeras både i teori och praktik vid ex brukprov. Jämförelser görs även med internationellt avelsarbete. Undervisning sker i metoder och system för id-kontroll och märkning vilket också studenten skall kunna genomföra efter genomgången moment.

I kursens praktiska moment ingår praktisk avelslära i stuteriverksamhet som exemplifierar både naturlig betäckning och seminverksamhet. Studenten tränar hantering av föl och unghästar i olika åldrar med hänsynstagande till säkerhets- och djurskyddsaspekter. Träning sker även i skötsel av övriga kategorier hästar tillhörande en stuteriverksamhet, deras utrustning samt stall enligt god hästhållnings sed och enligt gemensamt uppgjord plan.

Mål/syfte:

Efter genomgången kurs skall studenten kunna:

- beskriva hästens normala reproduktion samt seminverksamhet
- redogöra för olika hästrasers egenskaper, avelsmål och avelsvärderingsmetoder
- beskriva utformning och genomförande av bruksprov och unghästbedömning samt grunderna för urval av avelsdjur (ridhäst)
- redogöra för ledande blodslinjer inom trav- och galopphästaveln (trav- alt galopphäst)

- utföra signalements- och ID-kontroll
- beskriva olika typer av sjukdomar och defekter samt åtgärder mot dessa
- hantera föl och unghästar i olika åldrar
- ansvara för grundläggande moment i daglig skötsel av hästar och stall med stuteriverksamhet .

Målgrupp:

Hippologstudenter

Förkunskapskrav:

Samtliga kurser godkända i hippologprogrammet årskurs 1, Grund AB

Kurs/utbildningslängd:

Antalet obligatoriska timmar anges inom parentes.

Föreläsningar ca 20 tim

Övningar ca 10 tim

Övningsuppgifter ca 15 tim

Projektarbete i grupp ca 5 tim (5 tim)

Studiebesök ca 10 tim

Handledning i, och redovisning av projektarbete, ca 5 tim

Examination och utvärdering ca 5 tim

Resterande tid, ca 65 timmar, åtgår till ej schemalagda moment i form av självständigt arbete med litteratur (ca 25 tim) och hästar.

Timfördelningen på kurser som ges inom flera hippologprogram kan variera något beroende på gruppstorlek

Kostnad:**Arrangör:**

[Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi](#), SLU

Kursen/utbildningen ges:

Flyinge/Wången

Hur ofta kursen/utbildningen ges:**Litteratur:**

Kurslitteratur fastställs av kursansvarig. Aktuell information om kurslitteratur ska finnas tillgänglig senast en månad före kursstart.

Kurs/utbildningsbevis:

Muntlig och/eller skriftlig tentamen, inlämningsuppgifter och praktiska prov. Godkänd examination samt godkänt deltagande obligatoriska moment ger 5 hp.

Hästavel och stuteri, fortsättningskurs, 5hp

<http://www.slu.se/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Kursen HO0024 Hästavel och stuteri, grundkurs, ges i Hippologprogrammet - stallchef
Kursen behandlar praktiska och tillämpade frågeställningar om hästens avel och reproduktion med hänsyn till säkerhets- och djurskyddsaspekter. Studenten tränar praktiskt att på ett mer ansvarsstagande sätt delta i skötsel och drift av stuteri.

Mål/syfte:

Efter genomgången kurs skall studenten kunna:

- redogöra för hur stuteriverksamhet fungerar
- ansvara för moment i daglig skötsel av hästar och stall i stuteriverksamhet på ett etiskt och säkerhetsmässigt sätt
- tillämpa avelsplanering i relation till avelsmål för de i hästsporten ingående hästraserna

Målgrupp:

Hippologstudenter

Förkunskapskrav:

Hästavel och stuteri. Grund AB

Kurs/utbildningslängd:

Antalet obligatoriska timmar anges inom parentes.

Föreläsningar ca 5 tim

Övningar ca 10 tim (5 tim)

Projektarbete ca 15 tim (15 tim)

Studiebesök ca 10 tim

Handledning i, och redovisning av projektarbete, ca 5 tim

Examination och utvärdering ca 5 tim

Resterande tid, ca 85 timmar, åtgår till ej schemalagda moment i form av självständigt arbete med litteratur (ca 30 tim) och hästar.

Kostnad:

Arrangör:

[Institutionen för anatomi, fysiologi och biokemi](#), SLU

Kursen/utbildningen ges:

Flyinge/Wången

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur:

Kurslitteratur fastställs av kursansvarig.

Kurs/utbildningsbevis:

Muntlig och/eller skriftlig tentamen, inlämningsuppgifter och praktiska prov. Godkänd examination samt godkänt deltagande obligatoriska moment ger 5 hp.

Hästavel - Företagande med häst

<http://www.bys.nu/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

BYS i Skara har tvååriga utbildningen Företagande med häst med fyra olika inriktningar: Hälsa-friskvård, Hovslagare, Landsbygdsföretagare, Ridskola-Ridinstruktör. I utbildningen ingår en 5 veckor lång avelskurs.

Avelskursen ligger i maj för att studenterna vid studiebesök ska kunna ta del av aktivt stuteriarbete. Dessutom har studenterna alltid möjlighet att göra LIA på stuterier.

Mål/syfte:

Kursen ska ge baskunskaper i förutsättningar för att bedriva hästavel. Kursen skall ge kunskaper om urval av avelsdjur, avelsvärderingsmetoder och avelsplaner samt olika hästrasers specifika egenskaper. Vidare skall kursen ge information om myndigheters krav på hästidentifiering samt hästavelns organisationer. Kursen skall dessutom ge baskunskaper i fortplantningens anatomi och fysiologi hos såväl hingst som sto. Särskild vikt läggs vid att betona noggrannhet vid brunstpassning och hygien vid såväl naturlig betäckning som insemination. Fölningsförloppet och riskerna för störningar i samband med fölning berörs.

Målgrupp:

Målgruppen är människor med ett intresse att lära sig starta och driva eget företag i kombination med att öka sin hästkompetens. BYS har nära samverkan med SLU i Skara och med näringslivet.

Förkunskapskrav:

Grundläggande behörighet för högskolestudier eller motsvarande kunskaper, minst tre månaders erfarenhet av hästverksamhet.

Kurs/utbildningslängd:

5 veckor

Arrangör:

Biologiska Yrkeshögskolan, Skara

Kursen/utbildningen ges:

Vid BYS i Skara

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Avelskursen ges vartannat år

Litteratur:

Kursmaterial i genetik har föreläsaren Beata Thafvelin bistått med liksom uppfödning av western- och islandshästar av respektive föreläsare Per Larsson och Åse Ericson.

Kurs/utbildningsbevis:

Valbar kurs, intyg på genomgången kurs, en delkurs i Företagande med häst 80 KY-poäng

Avel och uppfödning - Kvalificerad hästskötare för avel och träning, inriktning trav

<http://www.oknaskolan.se/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

En kurs i avel och uppfödning omfattande 10 KY-poäng. Dessutom finns inslag i andra kurser som hör till ämnesområdet, t ex Hästens beteende, utfodring och hälsa (9 KY-poäng). Studenterna gör vidare LIA sammanlagt 26 KY-poäng under de två åren varav 8 p har inriktning uppfödare och förläggs under våren på stuteri.

Mål/syfte:

Hästens reproduktion

Att känna till hästens reproduktiva utvecklingshistoria

Att kunna stoets sexuella funktioner och dräktighet

Att känna till olika metoder för dräktighetsundersökning

Att kunna hingstens sexuella funktioner

Att kunna beskriva de olika betäckningsmetoderna samt embryoöverföring

Att kunna fölningsförloppet

Att kunna sköta stoet och fölet i samband med fölning

Att ha kunskap om fölets skötsel och utveckling och det digivande stoets skötsel

Att ha insikt om veterinärens roll på stuteriet

Att ha kunskap om möjliga orsaker till fertilitetsproblem

Att känna till orsaker till fosterstress, fosterdöd, abort och eftervård

Att känna till sjukdomar hos fölet samt bedöma vilka åtgärder som skall göras

Ha kunskap om stuteriets hästars närings- och foderbehov

Känna till ultraljudsundersökning för dräktighet

Målgrupp:

Studenter som vill arbeta professionellt inom travhästnäringen.

Förkunskapskrav:

Kurs/utbildningslängd:

Avelskursen är 10 veckor. Dessutom görs 8 veckors praktik med inriktning avel som förläggs hos uppfödare under våren år 1.

Kostnad:

Arrangör:

Sörmlands landsting/Öknaskolan, Sörmlands Naturbruksgymnasium, Tystberga

Kursen/utbildningen ges:

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Avelskursen ges varje år.

Litteratur:

Kurs/utbildningsbevis:

Hästlära - KY-utbildning med inriktning mot hästhållning – instruktörskunskap

<http://www.nbg.nu>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

En tvåårig utbildning med inriktning hästhållning/instruktör. Gymnasieeleverna är med från "spermie till färdig produkt". KY-studenterna kommer in i arbetet när unghästarna är redo för sadeltämjning och inridning på våren när hästarna är 2,5 år. Vid den tidpunkten sker uppsittning och hästarna rids rakt fram i skritt och trav. Efter betet på hösten samma år börjar inridningen på allvar. Unghästarna matchas sedan av KY-studenter till treårstest och vidare till kvalitetsbedömning som fyraåringar. Därefter säljs hästarna eller behålls som skolhästar.

I den allmänna kursen "Hästlära" ingår ett avelsavsnitt om betäckning, fölning, avelsvärdering, BLUP mm.

Mål/syfte:

På Vretaskolan jobbar både skolans gymnasieelever och KY-studenter praktiskt med Vretaskolans egen hästuppfödning.

Målgrupp:

Studenter med målet att bli ridinstruktörer.

Förkunskapskrav:

Kurs/utbildningslängd:

Kostnad:

Arrangör:

Vretagymnasiet, Vreta Kloster

Kursen/utbildningen ges:

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur:

En av skolans lärare, Eva Sylvén, har tagit fram en unghästplan som följer upp arbetet med unghästarna. Man har själva filmat en fölning som man använder i undervisningen.

Kurs/utbildningsbevis:

Examination av hela utbildningen sker genom att studenten uppnår utbildningens kursmål. Därefter erbjuds studenten att avlägga HYN: s, Hästnäringens Yrkesnämnds, yrkesprov för diplomering, detta administreras genom Svenska Ridsportförbundet.

Hästens vård och skötsel - Unghästutbildare Flyinge

<http://www.flyinge.se/>

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Vid denna ettåriga utbildning utbildas personer i den s.k. Flyinge-modellen i syfte att ta fram framstående sporthästar och skolhästar av god kvalitet. Studenter utbildar unga hästar i ett tydligt system från sadeltämjning till färdig sporthäst, i intervallet 2 ½ - 6 år, för att senare professionellt kunna verka i yrket, som anställd eller egen företagare.

En viktig del i utbildningen är att eleverna lär sig att förstå och kunna följa med i unghästens varierande utvecklingsfaser. Fokus ligger i hög grad i utbildningen på tiden från att unghästtränaren får en unghäst till sig för inridning/hantering.

I utbildningen ingår en 6 veckor lång delkurs om hästens vård och skötsel och det är framför allt här som en viss kunskap om unghästens uppfödning kommer in i form av utfodringslära samt kunskap kring avvänjning.

Mål/syfte:

Kursmål, delkursen skall ge:

Kunskap och praktiska färdigheter i att självständigt planera och sköta hästar och stall vad gäller hästens dagliga vård och skötsel.

Kunskap och praktiska färdigheter i att självständigt planera och utvärdera utfodring av unga hästar.

Kunskap om olika faktorer som påverkar kostnaden för uppställningen av häst

Målgrupp:

Förkunskapskrav:

Kurs/utbildningslängd:

Delkurs på 6 veckor i en ettårig utbildning

Kostnad:

Arrangör:

Flyinge AB, Flyinge

Kursen/utbildningen ges:

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur:

Hästens näringsbehov & utfodring, Planck C & Rundgren M, Natur och Kultur/Fakta etc
Att bli med föl, Holmstedt et al, Ica bokförlag

Kurs/utbildningsbevis:

Länsstyrelsen Dalarna Uppfödarskolan, 2007

<http://www.w.lst.se/>

uppfodarskolan@w.lst.se

Kurs/utbildningsbeskrivning:

Länsstyrelsen i Dalarna har under sommaren och hösten 2007 tagit fram ett studiematerial i avelsfrågor och hästuppfödning. Materialet består av fyra separata studiecirkelar; Avel, Utfodring, Inhysning och Hästföretagande och finns tillgängligt i fyra stycken häftböcker. En studiecirkel är en studieform som bygger på tre förutsättningar: deltagarna, cirkelledaren och studiematerialet.

Målgrupp:

Materialet är skrivet för dem som har grundläggande kunskap om häst och redan är uppfödare eller står i begrepp att starta en verksamhet.

Förkunskapskrav:

Grundläggande kunskap om häst.

Kurs/utbildningslängd:

Fyra studiecirkelar som utformas fritt efter deltagarnas förutsättningar och önskemål.

Kostnad:

Arrangör:

Utformningen av materialet har bedrivits i samarbete med LRF samt Studiefrämjandet Riksförbundet (SFR) och Studieförbundet Vuxenskolan (SV) som kommer eller har startat studiecirkelar.

Kursen/utbildningen ges:

Materialet kan användas i studiecirkelform.

Hur ofta kursen/utbildningen ges:

Litteratur:

Kurs/utbildningsbevis: